

ע"פ 8479/16 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית, פלונית, פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 8479/16

לפני: כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט י' אלרון

המערער: פלוני

נגד

המשיבות: 1. מדינת ישראל
2. פלונית
3. פלונית
4. פלונית

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
מיום 19.9.2016 בתפ"ח 39148-07-15 שניתן על ידי
כבוד השופטים: ר' לורך - סג"נ, צ' דותן וד' עטר

תאריך הישיבה: י' בסיון התשע"ח (24.5.2018)

בשם המערער: עו"ד שירן ברגמן

בשם המשיבות: עו"ד רוני זלושינסקי

מתורגמנית לשפת הסימנים: גב' עדנה קורנגולד

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (סגנית הנשיא ר' לורך, השופט צ' דותן והשופטת ד' עטר) בתפ"ח 39148-07-15 מיום 19.9.2016, בגדרו נגזר על המערער עונש של 6 שנות מאסר בפועל ומאסר על-תנאי. בנוסף, חויב המערער לשלם פיצוי כספי למתלוננות.

רקע ועיקרי כתב האישום המתוקן

2. המערער הורשע על-פי הודאתו שנתקבלה במסגרת הסדר טיעון, בששה אישומים של מעשה מגונה בניסבות אינוס בת משפחה שטרם מלאו לה 16, ובמעשה מגונה בקטינה בת משפחה.

3. המערער היה נשוי לאימן של המתלוננות, התגורר בביתן ושימש להן כאב. על-פי עובדות האישום הראשון, במהלך השנים 2010-2015, במספר מקרים, ליטף המערער את ישבנה של המתלוננת האחת, חיבקה ומישש את חזה, מעל לבגדים. במקרה אחד, במהלך שנת 2010, הכניס המערער את ידו מתחת לחולצתה ומישש את חזה. על פי עובדות האישום השני, במהלך שנת 2011, נסעו המערער והמתלוננת ברכב, תוך שהמערער נוהג והמתלוננת יושבת לידו. במהלך הנסיעה נגע המערער בחזה ובאיבר מינה, בתנועת לחיצה מעל הבגדים. המתלוננת הזיזה את ידו וצעקה "מה אתה עושה?", המערער השיב "מה את מתרגשת?".

4. על פי עובדות האישום השלישי, במספר מקרים במהלך השנים 2010-2015, ליטף המערער את ישבנה של המתלוננת השניה, חיבקה, החדיר את ידו מבעד לחולצתה ומישש את חזה. על פי עובדות האישום הרביעי, במהלך השנים 2012-2013, נסעו בני המשפחה לבילוי בבריכה בכפר סבא. בזמן שהייתם במי הבריכה, התקרב המערער אל המתלוננת השניה, אחז באיבר מינה בתנועות שפשוף מעל בגד הים, ואז התרחק מהמקום בשחיה.

5. על פי עובדות האישום החמישי, במספר מקרים במהלך השנים 2014-2015, ליטף המערער את ישבנה של המתלוננת השלישית, חיבקה ומישש את חזה. על פי עובדות האישום הששי, במקרה אחד, במהלך השנים 2011-2012 מישש המערער את חזה של המתלוננת השלישית, בעת שעמדו בחדר המדרגות, תוך שניצל את העלטה ששררה בו. במקרה נוסף שהתרחש במהלך שנת 2010, נגע המערער באיבר מינה של המתלוננת השלישית ומישש אותו מעל הבגדים, וחדל ממעשיו עם הגעתה של אימה.

עיקרי גזר הדין של בית המשפט המחוזי

6. בראשית דבריו קבע בית המשפט המחוזי, כי לאור העובדה שמדובר בשורת עבירות שבוצעו בכל אחת מהמתלוננות במועדים ובמקומות נפרדים, ומכיוון שהמעשים לא בוצעו כחלק מתכנית אחת כוללת לפגיעה במתלוננות - יש לקבוע מתחם ענישה נפרד לעבירות שבוצעו בכל אחת מהן. במסגרת בחינת מתחמי הענישה ההולמים לעבירות, עמד בית המשפט על הפגיעה שיצרו מעשי המערער בערך החברתי של השמירה על כבודם, שלמות גופם ונפשם,

ביטחונם האישי וצנעת הפרט של קטינים מפני מבוגרים הקרובים אליהם. בית המשפט קבע כי במקרה הנדון הפגיעה בערכים המוגנים היא מהותית, וזאת לאור ביצוע העבירות בתוך התא המשפחתי, בצורה שיטתית ובמהלך מספר שנים. בית המשפט המחוזי עמד גם על תסקיר נפגע העבירה של המתלוננת הראשונה, שהצביע על נזקים משמעותיים שנגרמו לה כתוצאה מהמעשים. עם זאת בית המשפט ציין, כי המעשים שביצע המערער אינם מצויים ברף הגבוה של המעשים המקימים את עבירת המעשים המוגנים. לאור הדברים, ולאחר בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות שבוצעו בכל אחת מהמתלוננות הוא 3 עד 5 שנות מאסר בפועל.

7. בית המשפט המחוזי קבע כי לקות השמיעה של המערער כשלעצמה, אינה מהווה שיקול לסטייה ממתחם הענישה, וזאת לאור שיקולי הצדק שהוכרו בפסיקה. עם זאת, בית המשפט התחשב בלקות השמיעה של המערער, לעניין קביעת העונש בגדרי מתחם הענישה. עוד התחשב בית המשפט בעברו הנקי של המערער; בהודייתו, שחסכה את הצורך בהעדת המתלוננות; ובכך שכל העבירות בוצעו באותה תקופה. מאידך גיסא, ציין בית המשפט כי בחוות הדעת שהתקבלה מטעם מרכז 'התחלה חדשה', צוין שלמערער עיוותי חשיבה האופייניים לעברייני מין שטרם מיצו את ההליך הטיפולי שלו הם זקוקים. בשיקול הדברים, גזר בית המשפט על המערער עונש של 6 שנות מאסר בפועל ומאסר על-תנאי. בנוסף, חויב המערער לשלם פיצוי כספי בסך של 30,000 ₪ לכל אחת מהמתלוננות.

מכאן הערעור שלפנינו.

עיקרי טענות הצדדים בערעור

8. המערער גורס כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שקבע מתחמי ענישה נפרדים לכל מתלוננת, תחת מתחם ענישה יחיד לכלל האירועים. בתוך כך, טוען המערער, כי העובדות בהן הורשע מגלמות מסכת אירועים אחת הכוללת מעשים דומים, שבוצעו על אותו רקע ובאותו פרק זמן. לכן, ובהתאם למבחן 'הקשר ההדוק', יש לקבוע מתחם ענישה אחד לכל העבירות. עוד טוען המערער כי מתחמי הענישה שנקבעו הם גבוהים ומחמירים ביחס למדיניות הענישה הנוהגת, וכי מכל מקום, ראוי היה לסטות מהם לקולא נוכח שיקולי הצדק הנובעים ממצבו הרפואי. המערער מטעים גם כי ראוי למקם את עונשו בתחתית מתחם הענישה, זאת, לאור עברו הנקי, הודייתו, שחסכה את הצורך בהעדת המתלוננות, נסיבות חייו הקשות, והשפעת לקות השמיעה שלו על מאסרו. לבסוף טוען המערער נגד גובה הפיצוי הכספי שהושת עליו, לאור העובדה שהוגש תסקיר נפגע עבירה רק בעניינה של המתלוננת הראשונה, וכן לאור מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים.

9. בדיון שהתקיים ביום 24.5.2018 טענה ב"כ המדינה כי נסיבות ביצוע העבירות חמורות ביותר, שכן עובר לחתונת אמן של המתלוננות עם המערער, שהו המתלוננות במסגרות שונות מחוץ לביתן, והן הוחזרו לביתן בעקבות ההנחה שהמערער יסייע בגידולן. המערער ניצל את רצונן שלא לפגוע באימן בכדי לבצע את המעשים החמורים במשך חמש שנים. תסקיר נפגעת העבירה מצביע על הנזקים החמורים שנגרמו למתלוננת הראשונה כתוצאה ממעשיו. ב"כ המדינה הטעימה, כי יש לקבוע מתחמי ענישה נפרדים לעבירות שבוצעו בכל מתלוננת, וזאת בהתאם לפסיקה בנושא, וכי עדכון שהתקבל מקצין האסירים מצביע על כך שלא נשקפת למערער סכנה בבית הסוהר, ומשום כך אין לסטות ממתחם הענישה בעניינו. לבסוף טענה ב"כ המדינה, כי בניגוד לדברי החרטה שהשמיע, המערער לא התחיל לשלם את הפיצוי הכספי שהוטל עליו, וכי בהתחשב באמון המיוחד שניתן במערער ובתפקיד ההורי שמילא, הפיצויים אינם גבוהים באופן חריג.

10. לאחר עיון בנימוקי הערעור ובגזר הדין של בית המשפט המחוזי, ושמיעת טענות ב"כ הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות. הלכה פסוקה היא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת את דינו של המערער מחדש, וכי תתערב בגזר הדין שניתן על-ידי הערכאה הדיונית במקרים בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש שנקבע בו, חורג מהמקובל באופן קיצוני (וראו למשל ע"פ 1167/17 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 וההפניות שם (7.3.2018)). טיעוניו של המערער לפנינו, זיהם במהותם לטיעונים אותם שטח בפני בית משפט קמא. בית המשפט המחוזי התחשב בכלל הטיעונים, ושיקלל אותם באופן מדוד וראוי בעת גזירת העונש. משכך, אין מקום להתערב בגזר הדין.

11. אין בידי לקבל את טענת המערער, כי יש לקבוע מתחם ענישה אחד כולל לעבירות, שכן מדובר בכמה וכמה מעשים, שבוצעו בנפרד, נגד כל אחת מהמתלוננות, בזמנים ומקומות שונים זה מזה. כך גם אין בידי לקבל את טענת המערער על גובהם היחסי וחומרתם של מתחמי הענישה שנקבעו לעבירות. בית משפט זה עמד פעמים רבות על החומרה הרבה המגולמת בעבירות מין, "חומרתן נובעת מהפגיעה הקשה באוטונומיה ובזכותה של נפגעת העבירה להגן על גופה ולהבטיח את צנעתה" (ע"פ 2684/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (26.10.2017)). המעשים המיוחסים למערער הם חמורים ביותר, וזאת בייחוד על רקע נסיבות ביצועם. המתלוננות חזרו לביתן ממסגרות החוץ בהן שהו, בשל האמון שניתן במערער וההנחה כי יוכל לשמש להן כאב. תחת זאת, ניצל המערער את סמכותו ההורית ואת המצב הרגיש של אם המתלוננות, כדי לנצל אותן ולפגוע בהן. במקום לספק למתלוננות דמות אבהית ותחושה של בטחון, רמס המערער את כבודן, וחילל את צנעתן. מעשיו של המערער גרמו לפגיעות קשות במתלוננות. יש להוקיע התנהגויות שכאלה בענישה הולמת.

12. לקות השמיעה של המערער מצערת, אך כשלעצמה אין בה הצדקה לסטייה ממתחם הענישה. המערער לא הצביע על השלכות קונקרטיות של לקות השמיעה בגינו יש לסטות בעניינו ממתחם הענישה, ונחה דעתי מהעדכון שמסר קצין האסירים כי שירות בתי הסוהר אכן מעניק למערער תנאי מחיה הולמים בהתחשב במצבו. מכל מקום, לקות השמיעה של המערער הובאה בחשבון על-ידי בית המשפט המחוזי בקביעת העונש בגדרי מתחם הענישה, ועונשו, המצוי ברף הנמוך של המתחם, משקף זאת.

13. על סמך האמור, אציע לחברי לדחות את הערעור.

שׁוֹפֵט

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

שׁוֹפֵט

השופט י' אלרון:

אני מסכים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק-דינו של השופט נ' סולברג.

ניתן היום, ט"ז בסיון התשע"ח (30.5.2018).

שופט

שופט

שופט
